

1 Tixinri Kpashiri Pawlo Kirukate Timotiyo Chinanu

Galuklewlu

1 ¹Tyenwa Pawlo kirukate. Walenwa Kristo Geso yokanatanru, wa Wognetkakeru Goyakalu china towutyawaka, ga wa Kristo Geso china towutyawaka. Kristo chinanu waneywu wkagwakle.

²Timotiyo chinanupni, noturpotunanni galixluya.

Gimutkalurupyi ga wa getwamonutkalurupyi, ga wa giglewanshinikankaakalurupyi Goyakalu Girchiya ga wa Wutsrukate Kristo Gesoya. Rujretna pnumnu gixachri ginkaklewlu

³Wane nixa gajiretyawakyi Gigwiso putukinripa wa Masetoni nyinpatka gita, ptowutyapna pimrine gi wa pnuko china ginkaklewletinripna. ⁴Ga wa ma koschekyanupluna ginkaklushkaka ga wa mnikawnakatu gitsrukaachinni giwaakakapirana. Tye chinankaka wanepu gepomsalkaka. Gi rupxaku Goyakalu kamrure galikakpotutano tokanchiya. ⁵Ga ga tye chinanupni Goyakalu yokanrekaka: wa powrawlu gaschiya wushiniikanripa ga wa muklukanuwnanshikanutkanepwu, ga wa kalixaklerune mixashatkanepwu. ⁶Pimrine pupjetachinni pnu yiyluna tyekaka. Gike gapri migje

yanumsayegitachinni. ⁷Tokanchi Yokanatkalu yimaklewatachine raluka gixletnawana. Gi wannako gimata jemlu wa chinanruna. Gi wa muchkowitzokanyegitanrukna rumata jemna wanna.

Klu gaprini Tokanchi Yokanatkalu

⁸Wumatlu wa Tokanchi Yokanatkalu kiglerni, wa satu koschekiniplu Tokanchi Yokanatkalu chinyawakpotuko. ⁹Tye wumatini, wa poyagakachri chinanu gi wa rutaaka wa Tokanchi Yokanatkalu, seyini mpoyagkaakane chinanu, ga wa kaalirerune chinanu, ga wa mupashiregolune ga wa kmukochirerune chinanu, ga wa muglene ga wa gimuterune chinanu, ga wa kgiylagiruklerune ga wa kgiylaginroklerune chinanu, ga wa yineru kgiylaklerune chinanu. ¹⁰Ga wa kapoklewaklerune chinanni, ga wa rixje jejine gapokletachine chinanu, ga wa yineru kgishanpiklerune chinanu, ga wa kayloklere chinanu, ga wa Goyakalu kawchinanu chinachine yokwireyna, ga wa satu wanepnute rixinri kigleru ginkaklewlu kamnixinri wane gixachine chinanu. ¹¹Wane chinyawaka Kiglerpotunanu Tokanchi gimalwutkaluru Goyakalu

goyaknupirana. Tye tokanchi numaponshinikanutika gita. Kmukochirerune pnuterutu.

¹²Npoyagnutlu nmuchkotanshinikanutjeru Wutsrukate Kristo Geso. Gi rixanu poyagakachri rutakyagokyano. Rutakno kamrure yegi. ¹³Muchinanu mupashiregolutno nixanatini, ga wa kojwakaklerunanno, ga wa kgektutetaklerunanno. Seyni netwamonutka gi rixanu mumatkatunanno wane nixa nma malixlenuya. ¹⁴Ga wa Wutsrukate gimutlewe tseruwnapotuta galixlewluyma, ga wa gishiniklewluyma Kristo Gesoya.

¹⁵Tyenwa potukalu tokanchi ga wa rumuknu psoluyako yoptotokolupa, wa tyechijne runapa Kristo Geso rognetskakyapna kmukochirerune. Wannaya pnuterutno gita. ¹⁶Seyni tye chinanuko netwamonutka, wa pnuterutu nixanatini, gitaya Geso Kristo gekakgityaplu mmagatikatu mapognanre, yimanru nixinripa Wale galixachinepa, ruwekinripna gike rixiniko mnikawnakatupa. ¹⁷Wa pogirchigognenanu gike rixiniko mnikawnakatu, mupnakatu, metkotu, satupjerutu Goyakalu kagwakpirgognenatkalurupni ga wa gimalwugognenatkalurupni psolgognepotunanukopa. Wane gixkalurupa.

Kigle yagotle

¹⁸Tye yokanru nutakyi, noturu Timotiyo, wa tokanchi geneklewatachri muchinanu wane chinpiranyegityawakyi, tye chinanu kigle yagotle pixa yagotletanu.

¹⁹Kalixaklergognenanupyi. Muklukanuwnanshinikanutkatgogne-nanupyi. Pimrine gituka muklukanuwnane gixleta, ga wa

rujrukpotutna ralixleyna. ²⁰Wannanwa Gimeno ga wa Galegantro. Satanasyo yegi nsamyokna rumatkakikolupna wa mupashiregolune ma mixinitipna.

Goyakalu galukyawaka wa pejnuruneko yine gognetkaakalunepni

2 ¹Giyagni muchinanu potu gapka nagjirewata, wa gagjigogneyletwatanu ga wa mpoynutlewatanu pejnuruneko yine chinanu; ²pogirchine chinanu, ga wa pejnuruneko tsrukakalune chinanu, kigle gimwashkaklepwu ga wa pochke gawashatanu, psoluyako kqipashiregolunepwu ga wa kiglepiranyegirunepwu. ³Tyenwa kigleru ga wa gigeretkaluru Wognetkakeru Goyakalu getanu. ⁴Wale galukyawaka wa pejnuruneko yine gognetkaakalunepni, ga wa pejnuruneko gimtapyaplu galikakpotunanu tokanchi. ⁵Gi rixanu waneru satupje Goyakalu, ga wa satupje kgiglepokyeglewakleru Goyakalu ga wa yine ganikajite gwachri. Walenwa yineru Geso Kristo. ⁶Walenanuko geneknachriwa pejnuruneko koshpakikolu wenru chinanupa, rupgjutatikolupa gipapkopotuko. ⁷Wale chinanukni nutaaka, ginkaklewatachripno ga wa yokanatkalurupno. Galikaka potu nchina. Gi nayloklewata. Payne yimakachrino galixlewluya ga wa galikakpotunanu tokanchiya.

Suxone giykotka

⁸Giyagni naluklu wa jejine psolusretako ragjigognetinripna, kpashirinemyo yotukamyotachinepa. Mjigekanunepa ga wa mnutanshinikanutkanepa.

⁹Waneko pixka rixanna suxone. Gi wa gektu getkomkalunepni, gimata patewtachronepni, kshinikanuronepni

makatinwana. Gi wa kamapjiwutsluyma rugletinwana, gi wa koriymako, gi wa katajirojijmako, gi wa kwenuru mkachriymako, ¹⁰seyni kigleru kamrurchiyma rugletinwana, kyonyogeyiklerone gipgujtatnchronewa kgimuka.

¹¹Pochkeplo tyijnakpotutana suxo. Psoluyako yijnakotachropni. ¹²Gi wa nuchichlo suxo tunkaklewatinripa, gi tso tutakinwa wa gnurchi pnute. Seyni pochkeplo. ¹³Gi rixanu Gata muchinanu kamrutkalurni. Wanepnute Gewa. ¹⁴Ga wa Gata gi wa yokwitkalurni, seyni wa suxo yokwitkalurni pnu tixatka. ¹⁵Ga wa suxo tushpakawgenetini tognetaako, wa tomkagi galixletini ga wa tomkaa gishiniklewetini, ga wa kpashiro tixini, kanshinkanuro.

Gi gipixkalunepni wa girukotlewatachine

3 ¹Tyenwa potukalu tokanchi. Girukokta galuka gapkatletlu girukotlewatachri gitakikolu, kigleru kamrurchi raluka. ²Giyagni wa girukotlewatachri gimkata muklukanuwnakatu gixleta, satopje suxo gnurupni, wa mumetkatupni, kshinikanurupni, ksuslagaklerupni, gimata yimaklewatachripni. ³Gi wa kgejnugimaklerupni. Gi wa kjigekanurupni, seyni mayogotupni, myagotkakakletupni. Gi wa sroschi gerupni. ⁴Gimata girukotapjitachripni. Wugenene yijnakjixachripni. Psoluyako kiglepiranyegirunepni wugenene. ⁵Wa mumata girukotapjitkatu ¿gi rixpoko girukotletanna Goyakalu gapatjetanune? ⁶Gi wa gerotu jiglokachripni, wa galixkotnachripwa rixinipmaka, giklukanuwnayegjixikolu ma yinitipa kamchi gitsrukate chinanu. ⁷Kigle gipgujtapiranyegitikalurupni maleka gwachineya, ma muklukpiranyegitikitupa, kamchi gitsrukate gitsekletpo ma yinitipa.

Gi gixachinepni Goyakalu kamrurewyegitachine

⁸Waneko pixka rixanna kamrurewatachine. Kiglepiranyegirunepni. Gi wa kashrijtatokanutachinepni. Gi wa gixo winga gishinikachinepni. Gi wa kgimkapnugaklerunepni. ⁹Waneyaplu giyogimanatkaluru galixlewupirana, powra getanshinkanutnachriwa. ¹⁰Ga wa nyi muchinanu gimata getanshinkanutkalunepni. Ga wa muklukanuwnakane rixinipna, waneklu kamrurewatachinepni.

¹¹Ganunronna waneko pixka rixanna. Kiglepiranyegirunepni. Mapataklunepni. Mumetkanepni. Psoluyako poyagakachronepni.

¹²Jeji kamrurewatachri sato suxopje gnurupni. Gimkata girukotawgenetachinepni ga wa gipjina. ¹³Gi rixanu kigle kamrurewlerune kiglerupiranyegirunni. Ga wa gi wa popikleruneko rixna wa Kristo Geso galixikoluya.

Giyogimanatkaluru walixlewleya

¹⁴Tyekakapirana nyonawanatini, nkagwaka pshinitsonu yayegletyi. ¹⁵Seyni namginipa, nyonyegityi pumatinripa gi pixka gwale pumkata gixleta Goyakalupji gajeneyegiya. Wannanwa Goyakalu giwekachri gapatjetanune. Wannanwa galikakpotunanu tokanchi yoptowaka gwastsigitchri ga wa yostale. ¹⁶Wupgujtatlu wa tsrupotunanni giyogimanatkaluru gipashichkalurupirana:

Manewatachri retika Kristo.
Poyagakachri gekakgitkalurni
Giwekikaluruya.
Goyakalutowreruneya retika.
Payine yegi ginkakletikaluru.

Galixkalurni tyechijneya.
Yoptotkalurni goyaknuchygi.

**Runkakletagnaputlu wa pimrine
gitspalatinripa galixlewl**

4 ¹Wa Giwekikaluru wanepotuko chintokanuta, wa gapkatatachrigognekakapa, pimrine gitspalatinri galixlewl. Pujekaklewatachine ga wa kamchine yimaklewe jemanna. ²Gipnanshinikanutachine pixka rixna, gi rixanu yijnakotna sanowashatachine gayroklewe. ³Runanshi kashimyokaklewletanna. Rujretlewatna niikalurukakaya, wa Goyakalu giyakotanrukaka poyagnutlewluyuma yoptotikolupa wa galixachineya ga wa tokanchi galikaka gimatachineya. ⁴Gi rixanu pejnuruko Goyakalu giyakotanrukaka kiglerni. Gi satuna giknookalurupni, wa poyagnutlewluyuma yoptotikolupa. ⁵Gi rixanu kphashiri rixka Goyakalu tokanuya ga wa gagjiruya.

**Kigleru kamrurewatachri
Kristo Geso kamrure**

⁶Tyekaka pushiniikakinna moletkakachine, waneklu kigleru kamrurewatachriyi Kristo Geso kamrure. Ga wa tseruwakanshinikanutkaluryi pixinri galixlewl tokanuya ga wa kigleru yimaklewluya. Walepni wa pomkampotutanru. ⁷Ga wa gimuteru ginkaklushkaka ga wa tsrotsolejine ginkakleshkaka, gi wa pajnakokyegitanru. Pasrukinwa kqipashiregolu pixinripa. ⁸Gi rixanu wumane gasruklewe psotsotaji rupxaklewata. Ga wa gipashiregnuchi psoluyako rupxaklewata. Gi rixanu gipashiregnuchi gipiratika tyegogne giwekle chinanu ga wa ginachripa giweklu koxa chinanu.

⁹Tyenwa potukalu tokanchi ga wa rumuknu psoluyako yoptotikolupa. ¹⁰Gi rixanu tye chinanukni wyaprewata ga wa wyagotlewata, gi rixanu wkagwakyalu Goyakalu giwekachri. Walenwa pejnuruneko yine Gognetkakachri, ga wa galixachine galikakni.

Galixachine yimanrupni Timotiyo

¹¹Tyekaka puykolewjetini ga wa tyekakapirana punkaklewjetini. ¹²Gi satuna geyikanru pmaklutinri. Seyni galixachine yimanrupyi tokanchiya, ga wa gixjetikowakaya, ga wa gishiniklewluya, ga wa galixlewluya, ga wa powranuya. ¹³Nma mapookanukopshini, pkamrurewpotutanu: petyongayegitanna, ga wa puykolewatanu, ga wa punkaklewatanu. ¹⁴Gi petashatanru genekashatkaluru pixa gwachri, wa penekikolu tokanchi geneklewatachri wane chinreya, wa tsruno gitakamyoyegitinyi.

¹⁵Pgirukotpotutanru tyekaka. Wane pixjetanu, wa pejnuruneko yegi rupgujewninripa pkosekinri. ¹⁶Pgirukotinwa pixnanuko ga wa punkaklewleya. Pomkagitanru. Gi rixanu wa tye pkamrutini pognewatanu ga wa pyijnakotjene koxa pognetkajixanu.

Tsrune kagwakpiratkalunepa

5 ¹Gi pchigetjetanru tsru, seyini puykotanru puru pixka, ga wa maklujine pepurone pixka. ²Ga wa tsrone punrone pixka pixa giykoletanna, ga wa maklojine pepurone pixka psolu powranuyako.

Gipnagnurutachrone girukotikolupa

³Pkagwakpiratanna gipnagnurutachrone wa galikakakni

gipnagnurutachrone. ⁴Ga wa sato gipnagnurutachro kwugenero tixinripa, ga wa waneya tixinipa tomekagine wannapni muchinanu gapka rasrukinwana wannako gipjiyakna kgipashiregolune rixinripna, ga wa tsrutenna rapnutyapna. Gi rixanu tyenwa Goyakalu getanu gigeretkalurni. ⁵Ga wa galikaka gipnagnurutachro gapalushatachro Goyakalu tkagwakya. Goyechno, gogi tomkagi gagjigogneretini.

⁶Tugleretashatyawaka kamrujetachro tuwekinimkawa seyni gipnachrotkani.

⁷Tyekaka pujretlewatini, muklukanuwnakane rixinripna.

⁸Girukokta gi gislagyana gimoleneko, ga wa muchinanu gapka gipji gajene, galixlewlulu nutata. Malixkatu pnute mugletu rixa.

⁹Twu pixkaloto putakanu wa gipnagnurutachro tixini: gi wa patsrujiremole walapu magatyachropni, satupje jejni gnuironi.

¹⁰Kiglekamrurpiranyegiroponi, gikta mturune tseruwaka, ga wa gikta ksuslagaklero tixa, ga wa gikta kpashirinjixi terka, ga wa gikta salewnachine tupxaka, ga wa gikta psoluko kigleru kamrurchi tomkampotuta.

¹¹Ga wa gipnagnurotachrone maklojine gi putakanu. Gi rixanu wa ralukanuwatinrina chinanu Kristo rutspalatinna, raluka kashimyoletna.

¹²Ga wa ruklukanuwnayegjixkona ruknokalchinanruna muchinanu rupiratanruna. ¹³Rasrugkoxxna mmerene gixleta. Papjimnu yapashatna. Gi walepje wa ma mernuwashatna, seyni koxa royanumsaleshatna ga wa gike gapri migje kamrutna. Wa mumkata koscheekotu chinna. ¹⁴Giyagni naluklu gipnagnurutachrone maklojine kashimiyotanna, kwugeneppna,

girukotapjitanna, ma menekyanupluna ruglepoktapinri wkamnixjeru gektutu ma chinpiranyegityapwu. ¹⁵Gi rixanu pimrone pupjetatka. Satanasyo gajxigi rawanatkana.

¹⁶Wa sato galixachro waneya tixinipa tomolene gipnagnurutachrone walako gipxakanna. Gi wa wanna rupxakanna gapatjetachine, wa galikaka gipnagnurutachrone rupxakinripna gapatjetachine.

Gapatjetachine tsrutene

¹⁷Wa tsrone kigle girukotlewlulu gixachine, kagwaakalunepni rumuknuna kagwakpiratkalunpotupni, ga wa wanna galikakni yaprewatachine tokanchi chinanu ga wa yimaklewlulu chinanu. ¹⁸Gi rixanu wane china wa yonchi: **Gi pushyanamatanru wa waka wa jirujitachri.** Ga wa wane chinatnaka, “Wa kamrurwakleru rumkata yoptoletlu kamrure gipekole.”

¹⁹Gi wa jigyegitikolu pjempiranyegitanru tsru, seyni gepi ga wa mapa gigujtatachine chinanu galikaka pjemanu. ²⁰Ga wa galikaka mukochirewatachine, pejnuruneko getanu puklukanuwnayegkakanna, wa pimrine koxa pikinripa.

²¹Goyakalu getanu, ga wa Kristo Geso getanu, ga wa Goyakalutowrerune tsomitkalune getanu, ntowutpotutyi tyekaka pkamritinripa; gi wa muchinanu gapka putakanru pugleretashatanru seyni pejnuruneko pixkakakane getjetachripiyi.

²²Gi satuna giyampotu putakamyogotseptagitanu. Gi pupxaletmukochiretanru satu. Pumretinwa kpashiri pixgognenatinripa.

Pawlo giyoktlu Timotiyo gichkopiranatluya

²³Gi wa gonupje puranutka, seyni ptsotsotaji winga pniklokkanu

punanwaka chinanu, ga wa gixo kata pyayixjetinri chinanu.

Mukochri ga wa kigleru kamrurchi

²⁴Pimrine yine mukochirna gipgujetkalurutkani. Ga wa giklukanuwnal ma yakanuwana; mukochirna kosekawana. Ga wa pimrine mukochire gomkagitna. ²⁵Waneko pixka rixa kigleru kamrurchikaka. Pimrinenu gipgujetka. Ga wa pimrinenu gi ginkata yogimletka.

Wayegrechine ginkata kamruretanzu

6 ¹Wayegrechine wane gixa getletanna gwayegretjene: Rumuknuna kagwaakana psoluyako kagwakpiratikolupna, wa Goykalu giwaka ga wa ginkaklewlu ma mapatikotupa. ²Ga wa wayegretjena galixachine waneyalune, gi wa reyikona moletkakashinni chinanu, seyni pnute kamruretannu gi rixanu galixachinni ga wa gishiniikalunni wa kigleru kamrurchi yoptotachinewa. Tyeekaka punkakanna ga wa puykotanna.

Tsru wane gixlunwa gipashiregnuchi mmaganshinikannuchiyma

³Ga wa satu pne china ginkaklewletini ga wa gi yanshinikanutinri kigleru tokanchi wa Wutsrukate Geso Kristo tokanu, ga wa gi yanshinikanutinri gipashiregnuchi ginkaklewle pixka, ⁴galixkotnachrinwa wale. Gi rumata jema, seyni seprolu pixka rixa gigleretletlu gepomsalkaka ga wa maleshawaka gigjekaklu. Tye ruyakatya ganxalu, ga wa yoptopirkaklu, ga wa mupashiregnuchi, ga wa mugletu gimatgojrewluskaka, ⁵rejnugimgogneyekaklena yine gimtukanshinikanutkalune, ga wa

konikalune galikakpotunanu tokanchi. Wanna kagwaklu gipashiregnuchi chinanu waneyapna wane rixlena.

⁶Ga wa galikakni tsru wane gixlunwa gipashiregnuchi mmaganshinikannuchiyma. ⁷Gi rixanu gike wanika wa kangini tyechijne, ga wa gike wumkata ganikletanu tyechijneya. ⁸Giyagni wnikanru ga wa wumkalu waneywu wchinini, waleko kiglenshinikanuyapwu. ⁹Gi rixanu galuka ponikowletachine yantaletikowaka yana, ga wa gitsekutpo yana, ga wa gixo seprolokchi ga wa gimtuklewatachri getsotanrewlukaka yegi yana. Tyeekaka gimxiikakna yine salewakchiya ga wa gangikowakaya. ¹⁰Gi rixanu sroschi galukikolu walenwa pejnuruko gektututski. Pimrine sroschi galuka gapkatletachine pupjetyaluna galixlewlu. Gixo kachinoluya yoswawnawana.

Kigleru yagotlewlu galixlewluya

¹¹Ga wa pixa, Goyakalu gayinerutyi, pasukinri tyeekaka. Ga wa pomkagitanru poyagkaklewlu, ga wa gipashiregnuchi, ga wa galixlewlu, ga wa gishiniklewlu, ga wa kashnantakgogneru, ga wa mayognuchi. ¹²Kigleru yagotlewlu galixlewluya pyagotinri. Pkashichanru giweklu gike rixiniko mnikawnakatu. Tye chinanuko tomgakaluryi. Ga wa tye kigleru gipgujtalewlu pupgujtata gixolune getachinyegiya. ¹³Pixa ntowuta Goyakalu getanu wa ptowrunanuka giweekakachri, ga wa Kristo Geso getanu. Walenwa kigleru gipgujtalewlu gipgujtatachri Ponsyo Pilato getanu. ¹⁴Pkamrutanzu yokanru. Powrapotupyi. Muklukanuwnakatupyi rupgujewninpotunanuko Wutsrukate Geso Kristo. ¹⁵Rupgujewninripapkopa gekakgitkalurupni satupjerutu

Gitsrukaachiya gimalwutkaluru.
 Walenwa pogirchine Pogire, ga wa
 gitsrukaachine Gitsrukate.
¹⁶Walepjenwa mupnakatu.
 Mkayegiikowakanu yochigatyawaka
 gwachri. Walenwa yineru metanutu ga
 wa yineru mumkata getletanutu.
 Walepni kagwakpirgognenatkalurupa ga
 wa kgiyaklergognenanu. Wane
 gixkalurupa.

Kigleru kamrurna ponikowatinripna

¹⁷Tyegogne ponikowatyachine
 ptowutanu gi wa
 galixkotnachinepniwa. Gi koxa
 kagwakanshnikanyegitinrina
 ponikowlu mumatpiranyegitkotu potu,
 seyni Goyakalu galikakni. Walenwa

ptowrunanuka ponikolu wenekjeru
 wumjikyegityaplu. ¹⁸Kigleru
 kamrutanna. Kigleru kamrurna
 ponikowatinripna. Kgenekaklerunepni.
 Kapikaklerunepni. ¹⁹Rapotanruna
 wannanupa waneyapna kigleru
 ralpokotyawakapna, kashichyapluna
 galikaka giwekleu.

Ralipre giykoretlu Timotiyo

²⁰Timotiyo, pumretanru wa pixa
 gaponshinikanutikolu. Putspalatinri
 gimuteru maleshawaakaka yanumsalu,
 ga wa gixasha gimatkalewlu
 kamnixleya. ²¹Walekni pimrine
 gipgujtatnamkawa, galixlewlu
 pupjetyana.

Gimutkalurupy pixa.